

virksomhed i 1980'erne og eventuelt i tidligere perioder.

Så helt i tråd med de ønsker, der har været tilkendegivet både fra hr. Holger K. Nielsen og fra hr. Søren Søndergaard under den tidligere debat, vil det udvalg, der nu er nedsat – med en formand i spidsen, som er direkte udpeget af Højesteret, som er noget af det mest uvildige, man overhovedet kan finde i dette land, og med en lang række uafhængige eksperter fra vore højere læreanstalter – altså få mulighed for at gå det her igennem og se på det historiske materiale og kunne tilvejebringe et sådant grundlag. Og det vil altså give den bagudrettede aktivitet, der knytter sig ikke blot til 1980'erne, men måske også til tidligere perioder.

Jeg vil gerne til slut gentage det gamle ord-sprog, at man som bekendt aldrig skal sige aldrig, for der foregår for tiden en omfattende aktivitet omkring PET, og Retsudvalget har stillet et meget stort antal spørgsmål, og PET og Justitsministeriet forsøger så godt, som det nu er muligt, at undersøge og besvare disse spørgsmål.

Også arbejdet i Udvalget vedrørende Efterretningsstjenesterne vil som nævnt kræve undersøgelser af og oplysninger om PET's virksomhed igennem årene.

Så ingen kan vel udelukke – heller ikke jeg – at der gennem disse undersøgelser eller på anden måde fremkommer nye oplysninger af en anden karakter end dem, der har været fremme indtil nu.

I så fald kan spørgsmålet om en bagudrettet undersøgelse komme til at stille sig i et helt nyt lys. Men som situationen er i dag, er der efter regeringens opfattelse ikke grundlag for en bagudrettet undersøgelse.

Regeringen kan altså ikke tilslutte sig SF's beslutningsforslag.

Jacob Buksti (S):

Lad mig indledningsvis slå fast, at Socialdemokratiet ikke er modstander af, at Politiets Efterretningsstjenestes aktiviteter undersøges. Og vi er således heller ikke modstandere af, at der i givet fald, om nødvendigt, gennemføres en såkaldt uvildig undersøgelse. Vi mener blot, at man bliver nødt til at tage udgangspunkt i de særlige vilkår, der eksisterer på dette område, både når det gælder det arbejde, efterretnings-tjenesten nødvendigvis må udføre: de tavsheds-

belagte sager og registreringen samt sletningen af oplysninger og andet materiale.

Derfor har det hele tiden været vores opfattelse, at undersøgelsen må starte med, at vi anvender de almindelige kanaler i Folketinget, dvs. Folketingets Retsudvalg og det særlige kontroludvalg, altså Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningsstjenesterne, til at stille alle relevante spørgsmål. Og så må vi studere svarene og se, om de giver anledning til overvejelser om nye undersøgelser eller nye spørgsmål. Det samme gælder med hensyn til sager, der rejses i pressen.

Vi mener ikke, at der indtil nu er fremkommet oplysninger, der rimeliggør, at man på nuværende tidspunkt gennem særlig lovgivning etablerer en kommissionsdomstol – for det er jo det, der i givet fald vil være tale om – men vi udelukker så absolut ikke, at der kan opstå en situation, hvor det vil være nødvendigt.

Vi har i den forbindelse noteret os, at regeringen – sådan som vi netop har været inde på under et tidligere beslutningsforslag – vil tage initiativ til en styrket demokratisk kontrol med efterretningsstjenesterne, og at regeringen har nedsat et sakkyndigt udvalg, der skal gennemgå og vurdere principperne for registrering og fremkomme med et forslag til en samlet lovregulering af PET's virksomhed.

I den forbindelse skal udvalget også fremkomme med forslag til, hvordan der kan etableres en særlig oplysningsordning, der giver adgang til historiske oplysninger om efterretningsstjenesternes registreringer tidligere, f.eks. frem til murens fald i 1989.

Vi er overbeviste om, at hvis udvalget i sin efterforskning af eventuelle historiske oplysninger eller sin gennemgang af tidligere tiders procedurer skulle støde på informationer eller materiale, der kræver en større undersøgelse, vil en sådan også blive foranstaltet.

Vi er således enige med regeringen i, at den naturlige vej må være, at det først klarlægges, hvorledes en procedure for oplysninger om historiske forhold kan fastlægges, før en eventuel bagudrettet undersøgelse foranstaltes, idet det forskellige arbejde ellers vil kunne komme til at blokere for hinanden.

Socialdemokratiet kan derfor ikke støtte det konkrete forslag. Men vi følger udviklingen meget nøje, og skulle der dukke nye, alvorlige oplysninger op, som afgørende ændrer det nuværende billede, vil vi ikke tøve med, at de